

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 6037594

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
16-02-2021	2021/0032877	2	4 november 2020	-

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte

van het adviesbureau BJZ.Nu heeft, namens u een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 4 november 2020² ontvangen. Op 13 januari 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van een boerderij met bijgebouwen en vervangende nieuwbouw. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de boerenwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of deze weg te nemen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van een boerderij met bijgebouwen en vervangende nieuwbouw voor de locatie Gemeenteweg 302 te Staphorst.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 november 2022.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 4 november 2020, de aanvulling van 13 januari 2021 en de bijbehorende stukken te weten:

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0306309

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.

De verschuldigde leges zijn:

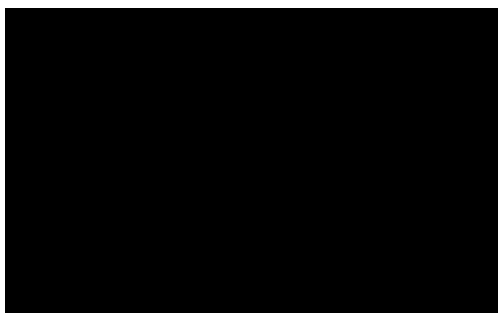
Artikel Code	Artikel omschrijving		Leges bedrag
7.6.1	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming particuliere aanvrager	€	654,00
Totaal leges			€ 654,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-004002 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Staphorst;
- [REDACTED] BJZ.NU te Zwolle.

⁵ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2021/0032877). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2021/0032877).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Boerenwaluw

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden (ongeschikt maken / sloop) houdt u rekening met de kwetsbare periode van de boerenwaluw. Deze kwetsbare voortplantingsperiode loopt globaal van 1 april tot en met 31 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze voortplantingsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de boerenwaluw. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

6. U realiseert permanente verblijfplaatsen voor de boerenwaluw door 14 kunstnesten te plaatsen. Hiervoor wordt type APZ-2 Boerenwaluwnest van veldshop of een vergelijkbaar kunstnest gebruikt. Voor 1 april 2021 plaatst u 7 kunstnesten op een bestaande locatie met vee, binnen een straal van 250 meter van de boerderij. Daarnaast worden tijdens de bouw 7 kunstnesten bij de nieuwe woonboerderij of bijgebouwen gerealiseerd, of binnen een straal van 100 m. De locaties van de plaatsing zijn nog niet bekend. De keuze van de nestplekken worden gedaan door een ecologisch deskundige op het gebied van boerenwaluw. Bij de afweging houdt u rekening met de geschiktheid van de locatie door aanwezigheid vee, afdekking, aanvliegrichting, beschikbaarheid leefgebied en mogelijke verstoring. De locaties en afwegingen voor de plaatsing worden aan ons ter goedkeuring overlegd via meldpunt@overijssel.nl. De onderbouwing wordt ook in het logboek opgenomen.

Overige zaken

7. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de boerenwaluw.
8. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om datum en wijze van uitvoering, locaties en onderbouwing plaatsing van vervangende nestgelegenheid, onverwachte soorten, etc. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
A2.1	Overeenstemming andere provincie	7
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	7
A2.3	Relevante overige besluiten	7
A3	Toetsingskader soorten	7
A3.1	Wettelijke regels	7
A3.2	Provinciaal beleid	7
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	8
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	8
B1.2	Doel van het project	9
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
B1.4	Periode	9
B1.5	Onderliggende documenten	9
B1.6	Aanvullende gegevens	9
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C1	Inhoudelijke beoordeling	10
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	10
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	11
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	11
C1.5	Wettelijk belang van het project	11
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	11
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	11
D	Slotconclusie	11

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Staphorst gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Staphorst, Postbus 2 7950 AA Staphorst

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹² niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de boerenzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Aan de Gemeenteweg 302 te Staphorst bevindt zich een agrarisch erf met een boerderij en enkele agrarische bijgebouwen. De boerderij betreft een Staphorster boerderij, welke is aangemerkt als karakteristiek. De boerderij verkeert in een slechte toestand. Initiatiefnemer is daarom voornemens om de bestaande boerderij te vervangen door een nieuwe boerderij. Daarnaast is het voornemen om het kader van mantelzorg een inwoonsituatie te realiseren in de nieuw te bouwen boerderij. De bestaande agrarische bebouwing gesloopt, en de bestaande agrarische activiteiten worden beëindigd.

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹² Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

In onderstaande figuren wordt de situatie voor en na de sloop / herbouw weergegeven.

Figuur 1. Bestaande situatie met te slopen panden (links) en de gewenste situatie na nieuwbouw (rechts).

B1.2 Doel van het project

Het realiseren van een woonboerderij met woonsituatie in het kader van mantelzorg als vervanging van de huidige, in slechte staat verkerende boerderij.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de boerenwaluw van het verbod om nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹³.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 oktober 2020 tot en met 1 november 2022.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- BJZ.NU, september 2020. Wijzigingsplan De Streek. Wijzigingsplan Gemeenteweg 302
- Bijlage bij toelichting. Plankaart.
- Bijlage bij regels. Erfinrichtingsplan.
- Fopma NatuurAdvies, A, 2020. QuickScan en voortoets voor de locatie Gemeenteweg 302 Staphorst; Fopma NatuurAdvies, Rapport 2020-392, Wapse.
- Fopma NatuurAdvies, A, 2020. Activiteitenplan Boerenwaluw Gemeenteweg 302, Staphorst; Fopma NatuurAdvies, Rapport 2020-444, Wapse.
- Krugre Groep, 2020. Rapport verkennend bodemonderzoekconform NEN 5740 en NEN 5707 Gemeenteweg 302 – Staphorst. 20029616
- Machtiging

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 4 november 2020 ontvangen. Op 3 december 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 13 januari 2021¹⁴ ontvangen.

¹³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁴ EDO-kenmerk 2021/0010900

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan Boerenzwaluw, Gemeenteweg 302. Staphorst'¹⁵ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Drie veldbezoeken (waaronder een quickscan), met veldbezoeken uitgevoerd in april, mei en juni 2020.

Er werden nestelde boerenzwaluwen vastgesteld. Op basis van de oude nestkommen en het aantal vliegende vogels is ingeschat dat het om 3-7 nesten gaat. In de latere bezoeken (mei, juni) bleek dat de nestbouw niet meer is doorgezet, maar dat de boerenzwaluwen zijn gaan broeden in een gebouw van de burens waar nog wel vee aanwezig is. In de aanvraag wordt wel uitgegaan van 7 nesten van boerenzwaluw.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek voldoende is om de aard en aantal van de verblijfplaatsen van de onderzochte soorten vast te kunnen stellen.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan 3 tot 7 nesten van boerenzwaluw verloren. Deze nesten waren aanwezig tijdens het in gebruik zijn van de schuren als stalruimte. Uit de recente veldbezoeken blijkt dat de boerenzwaluw de nesten al niet meer gebruikt omdat er niet langer vee aanwezig is.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁶, zijn voldoende. De maatregelen worden door ons afdoende geacht om de effecten op boerenzwaluw te mitigeren. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de boerenzwaluw zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Bij de sloop van de bebouwing wordt rekening gehouden met de kwetsbare broedperiode van boerenzwaluw. Deze loopt ongeveer van 1 april tot en met 31 oktober.
- Als tijdelijke en permanente mitigatie voor de nesten worden 14 kunstnesten geplaatst. 7 kunstnesten op een bestaande locatie met vee, binnen een straal van 250 meter van de boerderij. Deze worden voor het broedseizoen dat volgt op de sloop geplaatst (dus zo spoedig mogelijk in 2021). De andere 7 kunstnesten komen bij de nieuwe woonboerderij, of binnen een straal van 100 m. De exacte locaties van de plaatsing zijn nog niet bekend. Als type nestkast wordt APZ-2 Boerenzwaluwnest van Veldshop of een vergelijkbaar type van Vivara gebruikt. De keuze van de nestplekken worden gedaan door een ecologisch deskundige op het gebied van boerenzwaluw. **Opmerking:** in aanvulling op deze maatregel nemen wij op dat de locaties en afweging via het meldpunt ter goedkeuring aan ons moeten worden voorgelegd. De omstandigheden voor plaatsing van kunstnesten sluit nauw. Locaties met vee hebben zoals beschreven een voorkeur, maar daarnaast moet de dekking (overkapping) van het nest voldoende zijn.
- Daarnaast worden algemene maatregelen genomen om te voorkomen dat soorten waarvoor geen ontheffing is aangevraagd zich als broedvogel nestelen op de nieuwbouwlocatie.

Volgens Sovon is de staat van instandhouding van de boerenzwaluw in Nederland gunstig. Ook in de omgeving van de Gemeenteweg komt de boerenzwaluw veel voor. Langs de Gemeenteweg en de Oude Rijksweg is Staphorst en Rouveen staan zeer veel vergelijkbare boerderijen en open stallen die geschikt zijn en deels ook gebruikt worden als broedhabitat door de boerenzwaluw. De aanwezigheid van vee (en de daarbij behorende insecten) in de stallen is daarbij wel een pre voor deze soort. Het wegvallen van een broedlocatie die al niet meer optimaal was heeft dan ook geen directe invloed op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Er worden mitigerende maatregelen genomen in de vorm van kunstnesten. Hierdoor is er mogelijk een klein positief effect, al zal dat erg afhangen van de plaatsing van

¹⁵ Hoofdstuk 1 pagina 1 tot en met 8

¹⁶ Hoofdstuk 2.3, pagina 10

de kunstnesten en de beschikbaarheid van 'natuurlijke' nestruimte in de omgeving. Bij niet slopen van de boerderij zal het verval snel doorzetten en wordt de locatie ook verder ongeschikt voor boerenwaluwen (en zal geen mitigatie plaatsvinden).

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop en nieuwbouw aan de Gemeenteweg 302 te Staphorst leiden tot het verwijderen van nesten van boerenwaluw. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 lid 2 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat afdoende is overwogen of er een andere bevredigende oplossing bestaat. De betreffende woonboerderij is in een zeer slechte staat. Delen van de stal en bijgebouwen staan op instorten en hebben hun agrarische functie verloren. Het is voor de huidige bejaarde bewoner niet verantwoord om daar zonder drastische aanpassing van de boerderij te blijven wonen. Sloop en nieuwbouw is de enige oplossing.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. De bijgebouwen en het achterhuis/deel zijn in een zeer slechte staat. Het complex van gebouwen is ongeschikt geraakt voor bewoning. Daarnaast wordt verwezen naar de aanwezigheid van asbest (golfplaten), hetgeen direct een gevaar is voor de openbare veiligheid en volksgezondheid. Bij een brand kan de schade in de omgeving aanzienlijk zijn.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁷ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁸. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en rustplaatsen van boerenwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁹ kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁷ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁸ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

¹⁹ Art. 3.1, tweede lid Wnb